

Llais Cymru – Cyfarfod Bwrdd Cyhoeddus

Dydd Mercher 22 Ionawr 2025

**Lleoliad: Parkway Hotel & Spa, Cwmbran Drive, Cwmbrân,
NP44 3UW**

Cyfarfod i ddechrau am 10:00 – 15:00

Aelodau:

Medwin Hughes
Alyson Thomas
Bamidele Adenipekun
Jack Evershed
Jason Smith
Karen Lewis
Rajan Madhok
Mwoyo Makuto

Cadeirydd
Prif Weithredwr
Anweithredol
Anweithredol
Anweithredol
Anweithredol
Anweithredol
Aelod Cyswllt

Mynychwyr:

Angela Mutlow
Ben Eaton

Joanne Bolton

Richard Bevan
Lisa Charles
Donna Coleman
Roxanne Treacy
John Stretton

Amelia Mansfield

Cyfarwyddwr Gweithrediadau
Cyfarwyddwr Strategol Strategaeth
Sefydliadol ac Ymgysylltu
Cyfarwyddwr Strategol Gweithrediadau a
Gwasanaethau Corfforaethol
Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd
Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gwent
Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gorllewin Cymru
Pennaeth Mewnwelediadau ac Ymgysylltu
Eiriolydd Cwynion, Rhanbarth Gorllewin
Cymru
Eiriolydd Cwynion, Rhanbarth Caerdydd a
Bro Morgannwg

Mynychwyr eraill:

Kirsty Contreras-Stacey

Swyddog Llywodraethu (cymryd cofnodion)

Croeso, cyflwyniadau

- 1.0 Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod ac estynnodd groeso cynnes i bawb a ymunodd â'r cyfarfod ar-lein.
- 1.1 Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Grace Quantock (Dirprwy Gadeirydd).

Datganiadau o ddiddordeb

- 2.0 Codwyd un datganiad o ddiddordeb gan Rajan Madhok a nododd ei fod wedi gorffen fel Cyfarwyddwr Anweithredol gydag Ymddiriedolaeth Sefydledig GIG Prifysgol Wirral. Cadarnhawyd ei fod wedi'i gofrestru yn unol â pholisi'r sefydliad.

Gwerthfawrogi straeon pobl: Engbreiffiau o sut y gall profiad unigolyn helpu i newid gwasanaethau er gwell

- 3.0 Amlinellodd y Cyfarwyddwr Strategol Strategaeth ac Ymgysylltiad Sefydliadol y rhan hon o'r agenda, a fyddai'n dod yn eitem sefydlog ar yr agenda ar gyfer pob cyfarfod Bwrdd. Byddai'r Bwrdd yn clywed straeon am brofiadau pobl o ymgysylltu gyda, neu dderbyn gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.
- 3.1 Gwnaed dau gyflwyniad gan Eiriolwr Cwynion ar gyfer rhanbarth Gorllewin Cymru, ac un gan Eiriolwr Cwynion ar gyfer rhanbarth Caerdydd a'r Fro.
- 3.2 Rhannodd John Stretton stori am yr anawsterau a gafodd claf â diabetes gyda'i ofal a'i driniaeth gan y feddygfa. Cawsant anawsterau wrth gael apwyntiad yn ogystal â chael profion brys. Roedd y gweithdrefnau sydd ar waith yn y practis yn ei gwneud hi'n anodd iawn cael prawf brys gan nad oedd y claf yn gallu cael apwyntiad i weld y meddyg teulu yn hawdd.
- 3.3 Ceisiodd y claf, heb lwyddiant, i'r practis ymdrin yn uniongyrchol â'i bryderon, felly cododd ei bryderon gyda'r bwrdd iechyd lleol. Yn

anhapus gyda'r ymateb a dderbyniwyd, gofynnodd y claf am gefnogaeth gan ein gwasanaeth eiriolaeth cwynion.

- 3.4 Roedd ein heiriolwr cwynion yn gallu trefnu cyfarfod a fynychwyd ganddo gyda'r claf a'r feddygfa. Roedd hyn yn golygu bod y claf yn gallu trafod ei bryderon â staff y practis.
- 3.5 O ganlyniad, cafodd y claf ymgynghoriad pellach â'r meddyg teulu a gwnaed yr holl drefniadau angenrheidiol ar gyfer profion. Anfonodd y feddygfa ymateb bellach i'r gŵyn gydag ymddiheuriad llawn, ac roedd y claf yn hapus ag ef.
- 3.6 Rhannodd Amelia Mansfield hefyd brofiad claf pan gafodd y claf ei ryddhau o'r ysbyty gyda phecyn gofal. Roedd y diffyg nodiadau a adawyd yng nghartref y cleifion yn golygu nad oedd anwyliaid yn gallu gweld pryd roedd nyrsys ardal a staff iechyd a gofal cymdeithasol eraill wedi rhoi sylw i anghenion y claf.
- 3.7 Roedd diffyg cyfathrebu rhwng y staff iechyd a gofal cymdeithasol a'r teulu yn golygu bod anwyliaid y cleifion yn ei chael hi'n anodd iawn cysylltu â gwasanaethau i ddarganfod pwy oedd yn gyfrifol am beth a phryd.
- 3.8 Cynhaliwyd cyfarfod pryderon gyda staff gofal iechyd lle disgrifiodd yr achwynydd y profiadau a mynegi y dylai fod ymagwedd fwy cydgysylltiedig rhwng gwasanaethau gofal.
- 3.9 Roedd y Bwrdd Iechyd yn cydnabod bod cyfathrebu yn broblem a bod diffyg cadw cofnodion yn enwedig yng nghartref y claf. Dywedodd y Bwrdd Iechyd y byddent yn gwella'r system, gan gynnwys y posibilrwydd o ystod o gamau gweithredu mewn ymateb i'r materion a godwyd yn y gŵyn. Roedd hyn yn cynnwys ystyried:
 - creu rolau cydgysylltydd gofal i gynorthwyo cleifion a'u hanwyliaid pan fyddant yn derbyn pecyn gofal
 - cynhyrchu pecynnau adnoddau i'w cadw yng nghartrefi cleifion yn cynnwys gwybodaeth hanfodol a chysylltiadau defnyddiol
 - defnyddio profiad yr achwynydd i ffurfio rhan o'r rhaglen dysgu a datblygu staff

- 3.10 Croesawodd y Cadeirydd ac aelodau'r bwrdd y dull newydd o glywed straeon pobl yn uniongyrchol yng nghyfarfodydd y Bwrdd. Diolchodd y Cadeirydd i'w gydweithwyr am y straeon a phwysleisiodd ddiolchgarwch Llais i'r holl staff a gymerodd ran am eu proffesiynoldeb a'u dealltwriaeth wrth symud y gwaith pwysig hwn yn ei flaen.

Sbotolau ar ein gweithgareddau: Cael mynediad at wasanaethau yn yr Iaith Gymraeg

- 4.0 Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Strategol Strategaeth ac Ymgysylltiad Sefydliadol eitem sefydlog newydd arall ar gyfer agenda'r Bwrdd, a fyddai'n rhoi sylw ym mhob cyfarfod ar faes penodol o weithgareddau Llais.
- 4.1 Croesawodd Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gorllewin Cymru, a oedd hefyd yn Gadeirydd Grŵp Llywio Iaith Gymraeg Llais, a Phennaeth Mewnwelediadau ac Ymgysylltu Llais y cyfle i ddarparu adroddiad sbotolau ar waith Llais mewn perthynas â'r Gymraeg.
- 4.2 Roedd ffocws y drafodaeth ar y gwaith oedd wedi ei wneud i gefnogi pobl Cymru i gael mynediad at wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn y Gymraeg.
- 4.3 Clywodd aelodau'r Bwrdd fod gweithgor iaith Gymraeg Llais wedi'i sefydlu i gefnogi ein siaradwyr Cymraeg a'r rhai sy'n dysgu neu'n dymuno dysgu i ddod at ei gilydd i siarad ac ymarfer y Gymraeg yn ein gweithleoedd. Y gobaith oedd y byddai gwaith y grŵp yn helpu Llais i adeiladu amgylchedd croesawgar, annogol a chefnogol i staff a gwirfoddolwyr ddefnyddio'r Gymraeg yn hyderus wrth gyflawni eu gweithgareddau.
- 4.4 Roedd gwaith hefyd wedi bod yn mynd rhagddo i hunanasesu ein perfformiad sefydliadol yn erbyn gofynion Safonau'r Gymraeg. Dangosodd yr asesiad hwn gynnydd cadarnhaol ar draws y sefydliad, yn ogystal ag amlygu meysydd lle'r oedd angen datblygiad pellach. Cysylltwyd yn rheolaidd â Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg i geisio cyngor a chymorth ar faterion cydymffurfio yn ogystal ag arfer da yn ehangach.
- 4.5 Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Strategol Strategaeth ac Ymgysylltiad Sefydliadol fod Llais yn parhau i edrych ar ein hymagwedd at fynd

ati i hyrwyddo cynnydd yn y defnydd o'r Gymraeg a sicrhau bod gennym allu cynyddol drwy gyflogi siaradwyr Cymraeg.

- 4.6 Wrth edrych tuag allan, roedd Llais wedi bwrw ymlaen â rhywfaint o waith i glywed gan bobl am eu profiadau o gael mynediad at wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn Gymraeg. Roedd yr hyn a glywsom yn dangos bod profiadau pobl yn amrywio, ac nid oedd bob amser yn hawdd i bobl gael mynediad at wasanaethau cyson yn y Gymraeg.
- 4.7 Roedd gallu mynegi eich hun yn eich iaith gyntaf yn cael ei ystyried yn bwysig iawn wrth siarad am faterion personol, gan gynnwys, er enghraifft, siarad am faterion meddygol sensitif. Clywsom am sut yr oedd gallu siarad Cymraeg yn helpu adferiad ac yn rhoi cysur ar adegau anodd ym mywydau unigolion a theuluoedd, a pha mor anodd oedd hi pan nad oedd hyn yn bosibl oherwydd nad oedd staff iechyd a gofal cymdeithasol Cymraeg eu hiaith ar gael.
- 4.8 Yn gyffredinol, roedd angen mwy o waith yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol i wneud y cynnig gweithredol yn fwy cyson ledled Cymru drwy gynyddu argaeledd staff iechyd a gofal cymdeithasol sy'n siarad Cymraeg. Cadarnhawyd y byddai Llais ledled Cymru yn cyflwyno sylwadau i gyrrff iechyd a gofal cymdeithasol o blaid gofal a chymorth dwyieithog.
- 4.9 Cadarnhaodd y Cadeirydd fod siaradwyr Cymraeg yn bwysig o safbwynt cleifion a defnyddwyr gwasanaeth. Mae angen i Llais barhau i ddal a lleisio lleisiau pobl Cymru. Diolchodd y Cadeirydd i bawb a fu'n ymwneud â'r cyflwyniad am y gwaith parhaus ar draws Cymru i hyrwyddo'r Gymraeg o fewn Llais ac yn y gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol i ddiwallu anghenion siaradwyr Cymraeg yn well.

Gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yng Ngwent

- 5.0 Croesawodd y Cadeirydd Gyfarwyddwr Rhanbarthol Gwent. Eglurodd fod yr aelodau, y noson cyn y Bwrdd, wedi mynychu digwyddiad a gynhaliwyd gan ranbarth Gwent ar gyfer ystod o randdeiliaid ac aelodau o'r cyhoedd. Mynegodd y Cadeirydd ei ddiolchgarwch diffuant i Gyfarwyddwr Rhanbarthol Gwent a thîm

Gwent am yr holl waith caled a'r cynnydd rhagorol a wnaed gan dîm Gwent, a oedd yn amlwg yn y digwyddiad.

- 5.1 Rhoddodd Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gwent gyflwyniad i'r Bwrdd am wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn y rhanbarth. Roedd meysydd blaenoriaeth ar gyfer y rhanbarth yn cynnwys gwasanaethau cymunedol a gwasanaethau iechyd meddwl. Amlygwyd a thrafodwyd rhai o bwyntiau allweddol y cyflwyniad.
- 5.2 Disgrifiodd y Cyfarwyddwr Rhanbarthol y pwysau eithafol yn y system iechyd a gofal cymdeithasol dros y cyfnod gwyntog, a'r gwaith sy'n cael ei wneud gan wasanaethau i gyfeirio pobl at y ffynhonnell orau o ofal, cymorth a gwybodaeth. Crynhodd y prif bryderon a rennir gan bobl yn rhanbarth Gwent am eu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol, yn arbennig:
- mynediad at wasanaethau iechyd, gan gynnwys gofal brys, gwasanaethau meddygon teulu a deintyddion
 - cymorth i bobl sy'n aros am asesiadau gofal cymdeithasol
 - mynediad at weithwyr cymdeithasol
 - cefnogi pobl ag iechyd meddwl gwael
 - cyrraedd adref o'r ysbyty ar yr amser iawn gyda'r gofal a'r cymorth cywir.
- 5.4 Roedd Rhanbarth Gwent yn gweithio gyda gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ar draws y rhanbarth i ysgogi gwelliant yn yr holl feysydd hyn. Er enghraifft, bu'r rhanbarth yn cymryd rhan weithredol mewn trafodaethau gyda'r bwrdd iechyd ac awdurdodau lleol am her 50 diwrnod Llywodraeth Cymru, gyda'r nod o leihau amseroedd aros hir ar gyfer rhyddhau adref. Y targed presennol oedd 15% ac ar hyn o bryd roedd Gwent wedi cyflawni gostyngiad o 11%.
- 5.7 Diolchodd y Cadeirydd i'r Cyfarwyddwr Rhanbarthol am y cyflwyniad ac ailadroddodd ei ddiolch i'r Tîm Rhanbarthol yng Ngwent am yr holl waith yr oedd yn ei wneud.

Gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru: Materion allweddol ar draws ein rhanbarthau

- 6.0 Cafwyd cyflwyniad gan y Cyfarwyddwr Gweithrediadau yn crynhoi'r materion iechyd a gofal cymdeithasol allweddol sy'n effeithio ar bobl ar draws holl ranbarthau Llais yng Nghymru.

- 6.1 Cadarnhawyd bod mynediad at wasanaethau deintyddol y GIG yn parhau i fod yn her sylweddol i bobl ledled Cymru. Roedd llawer o bobl yn parhau i fynd heb driniaeth neu'n trefnu triniaeth breifat os gallent ei fforddio.
- 6.2 Cadarnhawyd bod mynediad at feddygon teulu yn parhau i fod yn broblem ledled Cymru, ac roedd y pryderon ynghylch gofal brys a gofal brys a rennir gan Ranbarth Gwent yn cael eu profi ledled Cymru.
- 6.3 Hefyd, dywedwyd bod yna hefyd arosiadau hir am apwyntiadau cleifion allanol a thriniaethau mewn nifer o arbenigeddau. Roedd pwysau hefyd ar y lleoedd sydd ar gael mewn cartrefi gofal gyda thystiolaeth o lefelau cynyddol o welyau yn cau neu gartrefi cyfan yn cau oherwydd heriau ariannu a gostyngiadau yn y gyllideb gan gomisiynwyr lleol.
- 6.4 Diolchodd y Cadeirydd i'r Cyfarwyddwr Gweithrediadau am y cyflwyniad cynhwysfawr.

Adroddiad gan y Cadeirydd

- 7.1 Amlygodd y Cadeirydd fod gofal iechyd yng Nghymru ar hyn o bryd yn dangos darlun cymhleth iawn gyda materion mewn gofal brys ac ar restrau aros, fel yr amlinellwyd yn yr adroddiadau blaenorol. Pwysleisiodd y Cadeirydd fod pryderon bod diogelwch glaf yn cael ei beryglu o ganlyniad i'r pwysau hwn.
- 7.2 Tynnodd un aelod o'r bwrdd sylw at rai o'r mesurau syml y gellid eu hystyried i wneud adrannau achosion brys yn lleoedd mwy diogel a mwy cyfforddus i gleifion tra bod yn rhaid iddynt aros. Mae angen gweithredu pellach ledled Cymru i wneud y newidiadau bach ond pwysig y gellir eu gwneud yn y tymor byr wrth geisio mynd i'r afael â'r materion systemig tymor hwy sy'n effeithio ar ein gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.
- 7.3 Pwysleisiodd y Cadeirydd bwysigrwydd cynnal sgysiau rheolaidd ar lefel genedlaethol gyda Gweithrediaeth y GIG a Llywodraeth Cymru ac i gyfrannu'n weithredol at y cynlluniau a'r camau gweithredu sydd eu hangen i wella pethau.

7.4 Gallai Llais chwarae rhan hollbwysig drwy sicrhau bod lleisiau pobl a lleisiau cymunedau yn ganolog i'r meddwl a'r cynllunio hwn. Byddai Llais yn parhau i gyflawni ei gyfrifoldeb clir i ddod â'r adborth hwn yn uniongyrchol i randdeiliaid allweddol a'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau.

Adroddiad y Prif Weithredwr

- 8.0 Cyflwynodd y Prif Weithredwr adroddiad yn ymdrin â gweithgareddau allweddol y bu'n ymwneud yn uniongyrchol â nhw ers cyfarfod diwethaf y Bwrdd.
- 8.1 Yn ogystal ag ystod o drafodaethau gyda phartneriaid gan gynnwys Arolygiaeth Gofal Cymru, Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru a chyfres o reoleiddwyr proffesiynol i drafod ein gweithgareddau a rhannu gwybodaeth am wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru, tynnodd sylw hefyd at:
- Gynnydd gyda'n gwaith ar y cyd â Chomisiwn Bevan ar 'Reolau Gwirion'
 - Gan weithio mewn partneriaeth â gofal cancer Tenovus i greu rôl eiriolaeth cwynion newydd yn Llais sy'n canolbwyntio ar gefnogi pobl i godi pryderon am eu gofal cancer
 - Cyfleoedd i weithio ar y cyd â Chomisiynydd Pobl Hŷn Cymru.
- 8.2 Dywedodd y Prif Weithredwr y byddai angen i'r heriau adran achosion brys a drafodwyd yn flaenorol lywio datblygiad mesurau perfformiad newydd Llywodraeth Cymru ar gyfer adrannau achosion brys. Ategodd bwysigrwydd Llais yn hysbysu ac yn dylanwadu ar y datblygiad hwnnw fel bod lleisiau cleifion yn ganolog i'r ystyriaethau hyn.
- 8.3 Gan edrych yn fewnol, roedd gwaith ar y gweill i ddatblygu ein blaenoriaethau Cynllun Blynyddol ar gyfer 2024/25 i'w trafod gan y Bwrdd a'u cymeradwyo yng nghyfarfod cyhoeddus y bwrdd ym mis Mawrth 2025.

Materion perfformiad, gwasanaeth a chynllunio

- 9.0 Darparodd y Cyfarwyddwr Strategol Strategaeth ac Ymgysylltiad Sefydliadol grynoded o'n perfformiad yn erbyn blaenoriaethau ein cynllun blynyddol ar gyfer 2024/2025.
- 9.1 Tynnodd sylw at y ffaith bod cyfanswm o 146 o amcanion penodol yn ymwneud â'n Cynllun Blynyddol 2024-25. O'r rhain:
- Roedd 108 ar y trywydd iawn
 - Roedd 19 yn dangos eu bod 'y tu ôl'
 - Roedd 7 yn dangos eu bod 'mewn perygl'
 - 5 wedi eu cwblhau neu eu cau.
- 9.2 Darparwyd rhagor o fanylion i egluro'r camau a oedd ar y gweill i fynd i'r afael â'r amcanion hynny a oedd ar ei hôl hi neu mewn perygl. Nododd y Bwrdd y camau a oedd yn cael eu cymryd.
- 9.3 Nododd y Bwrdd hefyd raddfa'r gweithgareddau a gyflawnwyd hyd yma eleni, y meysydd adborth cyffredin gan y cyhoedd ledled Cymru, a'r camau sy'n cael eu cymryd gan staff Llais mewn ymateb i lywio a dylanwadu ar gamau gwella.

Fframwaith Ymddygiad Llais

- 10.0 Gofynnwyd i'r Bwrdd ystyried cryfhau ein Fframwaith Ymddygiad ymhellach drwy ychwanegu canllawiau ychwanegol yn disgrifio ymddygiadau di-fudd ar gyfer uwch arweinwyr ac aelodau bwrdd yn y meysydd canlynol:
- Cyfathrebu ac ymgysylltu effeithiol
 - Uniondeb
 - Grymuso
 - Person-ganolog
 - Dysgu a gwella
 - Cynwysoldeb
 - Cydweithio
 - Arweinyddiaeth
 - Parch

- 10.1 Roedd aelodau'r Bwrdd yn cydnabod pwysigrwydd gosod y disgwyliadau hyn yn eu cyd-destun, er enghraifft, o dan gyfathrebu ac ymgysylltu effeithiol, byddai angen i 'Methu â rhannu gwybodaeth allweddol' gydnabod, mewn rhai achosion, na fyddai'n bosibl rhannu gwybodaeth oherwydd yr angen i sicrhau cyfrinachedd, ac ati.
- 10.2 **Cymeradwywyd** - cymeradwyodd aelodau'r Bwrdd y papur, yn amodol ar y newidiadau sydd eu hangen i adlewyrchu trafodaeth y Bwrdd, fel y nodir uchod. Unwaith y bydd wedi'i gwblhau, bydd y Fframwaith yn cael ei gyhoeddi ar wefan Llais a chodi ymwybyddiaeth staff Llais a gwirfoddolwyr.

Cynllun ariannol drafft 2025/2026 ac adroddiad diweddarau Cyllid

- 11.0 Cyflwynwyd yr adroddiad cyllid gan y Cyfarwyddwr Strategol Gweithrediadau a Gwasanaethau Corfforaethol. Ddiwedd Rhagfyr 2024, adroddwyd tanwariant cronol o £160,000, sef 2% o gyfanswm cyllideb Llais.
- 11.1 Roedd y tanwariant a grybwyllwyd yn cynnwys cronfa wrth gefn o £100,000 (cyllideb heb ei dyrannu). O'r £100,000, byddai £40,000 yn cael ei ddyrannu i gefnogi gweithredu'r Polisi Newid Sefydliadol i gefnogi'r adleoli swyddfeydd arfaethedig a chostau adleoli staff cysylltiedig. Yn ogystal, byddai Llais yn cadw rhywfaint o arian o fewn y gyllideb wrth gefn i fynd i'r afael ag unrhyw ddigwyddiadau sy'n hanfodol i fusnes, heb eu cynllunio neu heb eu rhagweld a allai godi hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol.
- 11.2 Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Strategol Gweithrediadau a Gwasanaethau Corfforaethol fod risg ariannol yn dod i'r amlwg yn ymwneud â gofynion dadfeiliadau oherwydd adleoli swyddfeydd. Roedd Llais wedi ceisio cyllid ychwanegol i dalu'r costau, ac roedd trafodaethau'n mynd rhagddynt gyda Llywodraeth Cymru ynglŷn â thrin gwariant dadfeiliadau yn ein trefniadau cyllidebu. Roedd gwaith pellach hefyd yn cael ei wneud gyda'r syrfewyr i gadarnhau'r costau dadfeiliad terfynol.
- 11.3 Roedd Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau y byddai Llais yn cael codiad cyffredinol o 3% ar gyfer cyllideb 2025/2026, o gymharu â chyllid gwaelodlin 2024/25. Roedd hyn yn cyfateb i £205,000 ychwanegol o gyllid. Cyllideb waelodlin newydd Llais wedyn fyddai £7,928,000. Rhagwelwyd y byddai'r gyllideb hon yn cael ei

chymradwyo gan y Senedd fel rhan o gyllideb derfynol Llywodraeth Cymru ym mis Chwefror 2025.

- 11.4 Nodwyd y byddai'r dyraniad cyllideb hwn £312,000 yn llai na'r hyn y gofynnwyd amdano yng nghyflwyniad amcangyfrif Llais. Roedd y Tîm Gweithredol wedi craffu ar y gyllideb a gyflwynwyd o gymharu â chyhoeddiad cyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr, ac roedd camau ar y gweill i fodelu opsiynau a senarios gan ystyried yr effaith bosibl ar gyflawni.

Diweddariad gweithlu, gan gynnwys dangosfwrdd

- 12.0 Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Strategol Gweithrediadau a Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad gweithlu a dangosfwrdd ar gyfer y cyfnod Hydref i Ragfyr 2024. Roedd elfennau allweddol yr adroddiad yn ymwneud â lles staff, lefelau salwch, e-ddysgu gorfodol ac arfarniadau perfformiad.
- 12.1 Cynhaliwyd yr arolwg lles staff yn ystod y chwarter hwn. Roedd lefel uchel iawn o ymgysylltiad gan staff â'r arolwg, a oedd yn gadarnhaol. Roedd y canlyniadau'n gymysg, ond roeddent yn rhoi arwydd clir bod angen cymryd camau pellach i fynd i'r afael ag agweddau allweddol sy'n gysylltiedig â llesiant staff, gan gynnwys pryderon llwyth gwaith. Roedd y Tîm Gweithredol yn gweithio gyda staff i ymateb i'r materion a godwyd.
- 12.2 Mae'r chwarter hwn wedi gweld cynnydd mewn lefelau salwch, ac yn benodol mewn salwch hirdymor. Mewn rhai achosion, straen sy'n gysylltiedig â gwaith sydd wedi'i nodi fel rheswm. Byddai hyn yn parhau i gael ei fonitro a byddwn yn ymateb iddo ar lefel sefydliadol.
- 12.3 Ar lefel unigol, roedd cydweithwyr yn cael eu cefnogi i ddychwelyd i'r gwaith, ee, trwy ddychwelyd yn raddol neu addasiadau rhesymol. Roedd adolygiad o adroddiadau salwch wedi nodi rhai meysydd i'w gwella o ran adrodd am salwch yn amserol, ac o ran cyflawni a chofnodi camau gweithredu allweddol megis cyfweliadau dychwelyd i'r gwaith.
- 12.4 Roedd lefelau gwerthuso perfformiad yn is na'r angen ar hyn o bryd. Roedd gweithredu ar y gweill i ddeall yn well y rhesymau dros y lefelau is a gofnodwyd, fel y gellid cymryd camau wedi'u targedu i

sicrhau bod trafodaethau gwerthuso yn cael eu cynnal a'u bod yn cael eu cofnodi erbyn diwedd mis Mawrth 2025, yn ôl yr angen.

Adroddiad risg corfforaethol

- 13.0 Cyflwynodd Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd yr Adroddiad Risg Corfforaethol a'r Gofrestr Risg Gorfforaethol ar gyfer Ionawr 2025. Roedd y dogfennau'n parhau i gael eu hailddatblygu gyda chraffu a chyingor y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg, ond hefyd gan y Bwrdd ehangach mewn sesiynau datblygu. Byddai newidiadau a datblygiadau pellach yn parhau i gael eu gwneud dros yr wythnosau nesaf, gan gynnwys ychwanegu colofn sylwadau/cynnydd pellach, fel y cytunwyd gyda'r pwyllgor.
- 13.1 Cadarnhawyd bod 14 o risgiau ar y gofrestr. Roedd un risg newydd wedi'i ychwanegu ynghylch salwch a lles staff. Nid oedd unrhyw risgiau wedi cynyddu eu sgôr yn y cyfnod diwethaf. Roedd tair risg wedi gostwng eu sgoriau, ac roedd y rhain yn ymwneud â risgiau digidol, TG a seiber a risg y sefyllfa ariannol.
- 13.2 Roedd 10 risg wedi aros yr un fath. Fodd bynnag, roedd amrywiaeth o gamau gweithredu ar gyfer pob un, a oedd wedi eu cynnal ar eu lefelau diweddar. Fodd bynnag, ar gyfer pob risg, mae meysydd gweithredu newydd wedi'u nodi. Cadarnhaodd Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd hefyd y camau nesaf sef adeiladu dangosfwrdd risg yn gysylltiedig â system rheoli perfformiad OKR a meddalwedd arall sydd ar gael yn Llais.
- 13.3 Byddai'r strategaeth rheoli risg newydd, yr oedd y Bwrdd wedi'i chefnogi mewn sesiynau datblygu yn cael ei chwblhau a'i chyflwyno i'r Bwrdd i'w chymeradwyo ym mis Mawrth 2025.

Cofnodion y cyfarfod diwethaf:

Dydd Mercher 25 Medi 2024 a 18 Rhagfyr 2024

- 14.0 Cytunwyd bod cofnodion cyfarfodydd y Bwrdd Cyhoeddus a gynhaliwyd ar 25 Medi 2024 a 18 Rhagfyr 2024 yn gofnodion cywir.

Gweithredoedd

- 15.0 Darparodd Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd ddiweddariad ar gynnydd gyda chamau gweithredu. Nodwyd bod yr holl gamau gweithredu

wedi'u cwblhau ac eithrio dau yn ymwneud â chwblhau dangosfyrddau risg a gweithlu. Byddai'r rhain yn cael eu cyflwyno i gyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth 2025. Cytunwyd y byddai'r holl gamau gweithredu a gwblhawyd yn cael eu symud i adran camau gweithredu caeedig y log.

Adroddiad gan Bwyllgorau'r Bwrdd: - Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg - Pwyllgor Gweithlu, Tâl a Thelerau Gwasanaeth

Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

- 16.0 Rhoddodd cadeirydd y Pwyllgor y wybodaeth ddiweddaraf am y Pwyllgor Archwilio a Risg. Cynhaliwyd y cyfarfod ffurfiol diwethaf ar 13 Rhagfyr 2024. Roedd holl aelodau'r pwyllgor a chynrychiolwyr archwilio mewnol, archwilio allanol, ac uwch gydweithwyr ar y Tîm Gweithredol yn Llais yn bresennol.
- 16.1 Cadarnhaodd Cadeirydd y Pwyllgor fod gwaith pellach yn cael ei wneud ar y gofrestr risg gorfforaethol.
- 16.2 Parhaodd seiber, digidol a TG i fod yn ganolbwynt ar yr hyn yr oedd angen ei wneud i leihau'r risgiau a mireinio prosesau rheoli risg.
- 16.3 Cadarnhaodd Cadeirydd y Pwyllgor y bydd adolygiad effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio, Risg a Sicrwydd bellach yn cael ei drefnu ar gyfer Ebrill 2025 ond y byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 5 Mawrth 2025.

Pwyllgor Gweithlu, Tâl a Thelerau Gwasanaeth

- 16.4 Yn absenoldeb cadeirydd y pwyllgor, rhoddodd Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd trosolwg o gyfarfod cyntaf y pwyllgor newydd. Cynhaliodd y pwyllgor ei gyfarfod cyntaf ar 16 Hydref 2024 a chanolbwyntiodd ar fetrigau'r gweithlu, dangosfwrdd y gweithlu a blaenoriaethu polisi'r gweithlu.
- 16.5 Byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ym mis Mawrth 2025, ond roedd dyddiad yn cael ei gadarnhau ar hyn o bryd gan fod rhaid gohirio dyddiad gwreiddiol y cyfarfod yn gynharach yn 2025.

- 16.5 Adroddodd Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd hefyd fod staff Llais wedi derbyn codiad cyflog ar gyfer 2024/2025 o dan drefniadau Agenda ar gyfer Newid. Fodd bynnag, yr unig aelod o staff na dderbyniodd ymgodiad awtomatig oedd y Prif Weithredwr a oedd yn dod o dan y categori Uwch Reolwr (VSM). Derbyniodd y categori VSM godiad o 5% wedi'i ôl-ddyddio i Ebrill 2024.
- 16.6 Felly, yn unol â rheolau sefydlog a gweithdrefnau, cadarnhaodd Pwyllgor y Gweithlu, Tâl a Thelerau Gwasanaeth gymhwyso'r codiad drwy e-bost, a gydlynwyd gan Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd. Cymeradwyodd y Bwrdd y camau a gymerwyd gan y pwyllgor.

Cam gweithredu'r Cadeirydd i'w gadarnhau – recriwtio arweinydd Ecwiti, Amrywiaeth a Chynhwysiant

- 17.0 Eglurodd Ysgrifennydd Dros Dro'r Bwrdd, pan gafodd y Rheolau Sefydlog diwygiedig eu cymeradwyo yn gynharach yn y flwyddyn, fod y Bwrdd wedi ychwanegu darpariaeth ar gyfer Camau Gweithredu'r Cadeirydd ar gyfer penderfyniadau brys. Adroddwyd ar ddefnydd cyntaf y ddarpariaeth hon ar gyfer cymeradwyo recriwtio i Arweinydd Ecwiti, Amrywiaeth a Chynhwysiant ar gyfer Llais.
- 17.1 Gwnaethpwyd hyn oherwydd yr angen i recriwtio cyn trefnu cyfarfod Bwrdd ffurfiol. Yn unol â'r Rheolau Sefydlog, cadarnhaodd y Bwrdd llawn y penderfyniad a wnaed gan y Cadeirydd gyda chefnogaeth y Prif Weithredwr a 3 aelod anweithredol ym mis Tachwedd 2024.

Unrhyw fusnes arall

- 18.0 Ni nodwyd unrhyw fusnes pellach i'w drafod.

Rhagolwg a chynllun gwaith y Bwrdd

- 19.0 Nodwyd y rhagolwg, a chadarnhawyd y bydd rhagolwg a chynllun busnes newydd yn cael eu datblygu a'u cyflwyno i'r Bwrdd i'w cymeradwyo ym mis Mawrth 2025 ar gyfer 2025/2026.

Cwestiynau gan y Cyhoedd

20.0 Nododd y Cadeirydd na dderbyniwyd unrhyw gwestiynau gan aelodau'r cyhoedd.

Papurau er gwybodaeth yn unig

21.0 Nododd y bwrdd gofnodion y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg o'i gyfarfod ar 18 Medi 2024, er gwybodaeth.

Daeth y cyfarfod i ben am 14:55

DRAFT